

Instanța de fond: Judecătoria Anenii Noi – M. Chiperi,
Instanța de apel: CA Chișinău – N. Vascan, E. Palanciuc, V. Clima

DECIZIE

23 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru,

judecători

Iuliana Oprea, Luiza Gafton,
Victor Burduh, Maria Ghervas,

examinând recursul declarat de către Consiliul comunei Cobusca Veche,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului comunei Cobusca Veche, intervenient accesoriu Batîri Cristina, cu privire la anularea pct. 8 din Decizia Consiliului comunal Cobusca Veche nr. 02/04 din 21 martie 2016 „Cu privire la raportul de activitate al ÎM „Cobusca Veche”,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2017, prin care s-a admis apelul declarat de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, s-a casat hotărârea Judecătoria Anenii Noi din 25 mai 2017 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a admis cererea Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat privind repunerea în termenul de adresare în instanță și s-a admis acțiunea înaintată de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat,

CONSTATĂ :

La 09 septembrie 2016 Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunei Cobusca Veche, solicitând repunerea în termen a acțiunii și anularea pct. 8 din Decizia Consiliului comunei Cobusca Veche, r-nul Anenii Noi nr. 02/04 din 21 martie 2016 „Cu privire la raportul de activitate al ÎM „Cobusca Veche”. (f.d. 2-3)

În motivarea cererii reclamantul a indicat că, Consiliul comunei Cobusca Veche în pct. 8 din Decizia nr. 02/04 din 21 martie 2016 „Cu privire la raportul de activitate al ÎM „Cobusca Veche” a decis ca „administratorul ÎM „Cobusca Veche” Batîri Cristina să achite datoria, penalitatea și cheltuielile de judecată în sumă de 48 397,80 lei”.

Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, în corespundere cu art. 64 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 438-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală, a exercitat controlul, sub aspectul legalității deciziei nominalizate supra și a

constatat că pct. 8 din Decizia Consiliului comunal Cobusca Veche este adoptat cu încălcarea prevederilor legale.

A menționat că prin notificarea nr. 1304/OT₃-409 din 12.05.2016 a solicitat Consiliului comunei Cobusca Veche abrogarea pct. 8 din Decizia nr. 02/04 din 21 martie 2016 „Cu privire la raportul de activitate al ÎM „Cobusca Veche”.

Prin scrisoarea înregistrată sub nr. 137 din 15 iunie 2016 Secretarul Consiliului comunei Cobusca Veche, Focșa Liuba a comunicat Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat că chestiunea din ordinea de zi a ședinței Consiliului nr. 5/01 din 09 iunie 2016 „Cu privire la examinarea Notificării Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat” s-a scos de pe rol, nefiind adoptată decizie.

Reclamantul consideră că pct. 8 din decizia Consiliului comunei Cobusca Veche nr. 02/04 din 21 martie 2016 „Cu privire la raportul de activitate al ÎM „Cobusca Veche” contravine legislației în vigoare, deoarece în decizia contestată nu este referire la clauza de emitere, prevedere legală prevăzută la art. 52 din Legea privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale.

A susținut că pct. 8 din decizia contestată a fost adoptat cu încălcarea normelor art. 338 alin. (2) Codul Muncii, unde sunt exhaustiv enumerate temeiurile de răspundere materială a salariatului (conducător de unitate).

Totodată, a menționat că prin hotărârea Judecătorei Anenii Noi nr. 2e-292/2015 din 19.01.2015 datoria a fost pusă pe seama ÎM „Cobusca Veche”, fără a fi constatate careva fapte ilegale săvârșite de administratorul ÎM „Cobusca Veche”.

De asemenea, a invocat că Consiliul a ignorat prevederile art. 9 alin. (2) din Legea privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, care stabilesc că actele normative ale autorităților administrației publice centrale și locale trebuie să corespundă întocmai prevederilor constituționalității, legilor, precum și hotărârilor și ordonanțelor Guvernului.

Reclamantul, în temeiul art. 116 CPC a solicitat repunerea în termen a acțiunii.

Prin încheierea Judecătorei Anenii Noi din 17 februarie 2017 a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu Batîri Cristina. (f.d. 51)

Prin hotărârea Judecătorei Anenii Noi din 25 mai 2017 s-a respins cererea Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat privind repunerea în termenul de adresare cu cerere de chemare în judecată și s-a respins acțiunea înaintată de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție. (f.d. 94, 96-98)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2017 s-a admis apelul declarat de către Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, s-a casat hotărârea Judecătorei Anenii Noi din 25 mai 2017, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care s-a admis cererea Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat privind repunerea în termenul de adresare în instanță, s-a admis acțiunea înaintată de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat și s-a anulat pct. 8 din decizia Consiliului comunei Cobusca Veche nr. 02/04 din 21 martie 2016 „Cu privire la raportul de activitate a ÎM „Cobusca Veche”. (f.d. 122, 123-131)

Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, la data de 02 martie 2018 Consiliul comunei Cobusca Veche a depus recurs, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2017, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie menținută hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 25 mai 2017. (f.d. 133-134)

În motivarea recursului recurentul a invocat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii în fond.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă, că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 11 octombrie 2017, a fost expediată în adresa recurentului, prin intermediul oficiului poștal cu scrisoare de însoțire nr. 18276 din 19.12.2017, însă confirmarea recepționării nu este la materialele cauzei. (f. d. 132)

În condițiile descrise instanța de recurs consideră că cererea de recurs din 02 martie 2018 este depusă în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 16 mai 2018 a considerat recursul admisibil.

Examinând materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de către Consiliul comunei Cobusca Veche este întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

Conform art. 445 alin. (1) lit. f) CPC instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, a solicitat anularea pct. 8 din Decizia Consiliului comunei Cobusca Veche nr. 02/04 din 21 martie 2016 „Cu privire la raportul de activitate al ÎM „Cobusca Veche”.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauzei, a ajuns la concluzia că Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat s-a adresat cu cerere de chemare în judecată cu încălcarea termenului de prescripție. De asemenea, a considerat că motivul invocat de reclamant în acțiune cu privire la repunerea în termen de adresare cu cerere de chemare în judecată este neîntemeiat, fiind respins.

Instanța de apel, judecând apelul declarat de către Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, a casat hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre, prin care a admis cererea Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat privind repunerea în termenul de adresare în instanță, a admis acțiunea înaintată de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat și a anulat pct. 8 din Decizia Consiliului comunei Cobusca Veche nr. 02/04 din 21 martie 2016 „Cu privire la raportul de activitate a ÎM „Cobusca Veche”.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că, concluzia instanței de apel este greșită.

Conform art. 3 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de: a) autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi; b) subdiviziunile autorităților publice; c) funcționarii din structurile specificate la lit. a) și b). (2) Obiect al acțiunii în contenciosul administrativ poate fi și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

În cadrul examinării prezentei cauze s-a stabilit că, la data de 21 martie 2016 Consiliul comunal Cobusca Veche a emis Decizia nr. 02/04 „Cu privire la raportul de activitate al ÎM „Cobusca Veche”.

Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, efectuând controlul actului administrației publice locale la 12 mai 2016 a expediat în adresa Consiliului comunei Cobusca Veche notificarea nr. 1304/OT₃-409, prin care a solicitat abrogarea pct. 2 și pct. 8 din Decizia Consiliului comunal Cobusca Veche nr. 02/04 din 21 martie 2016 „Cu privire la raportul de activitate al ÎM „Cobusca Veche”.

Prin nota informativă din 15 iunie 2016 înregistrată sub nr. 137, secretarul Consiliului comunei Cobusca Veche, Focșa Liuba a informat Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat că în rezultatul discuțiilor și la propunerea consilierilor de a scoate de pe rol chestiunea din ordinea de zi a ședinței „Cu privire la examinarea Notificării Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat” din motiv că Oficiul Teritorial Căușeni n-a respectat termenii de prescripție, conform competențelor prevăzute în art. 68 alin. (2) din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, în urma votării, chestiunea din ordinea de zi a ședinței Consiliului comunei Cobusca Veche nr. 5/01 din 09 iunie 2016 „Cu privire la examinarea Notificării Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat” s-a scos de pe rol și nu s-a adoptat decizie.

Prezenta informație a fost înregistrată la Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat la 22 iunie 2016 sub nr. 1304/OT₃.

Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, la 09 septembrie 2016, s-a adresat cu acțiune în instanța de judecată privind anularea pct. 8 din Decizia Consiliului comunei Cobusca Veche, r-nul Anenii Noi nr. 02/04 din 21 martie 2016 „Cu privire la raportul de activitate al ÎM „Cobusca Veche”. Totodată, conștientizând că a omis termenul de adresare în instanță, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a solicitat repunerea acțiunii în termen, invocând drept temei de repunere în termen faptul aflării persoanei responsabile de depunerea cererii în concediul de odihnă anual.

Legea Contenciosului administrativ a instituit condițiile de examinare a acțiunii în contencios administrativ.

În conformitate cu art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000 persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel. Art. 15 alin. (1) din legea menționată supra prevede că cererea prealabilă se examinează de către organul emitent

sau ierarhic superior în termen de 30 de zile de la data înregistrării ei, decizia urmând a fi comunicată de îndată petiționarului dacă legislația nu prevede altfel.

Conform art. 16 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

Prevederile art. 17 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ indică că cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la: a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării refuzului de soluționare a unei cereri prin care se solicită recunoașterea dreptului pretins sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea unei astfel de cereri; c) data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă. Alin. (4) prevede că termenul de 30 de zile specificat la alin. (1) este termen de prescripție. Alin. (5) indică că persoana care, din motive temeinic justificate, a omis termenul de prescripție poate fi repusă în termen în condițiile CPC.

Prima instanță, judecând cauza, a constatat neîntemeiat argumentul reprezentantului Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, cu referire la omiterea termenului de adresare în judecată cu acțiune, și anume că persoana împuternicită s-a aflat în concediu de odihnă în perioada 13.06.2016-19.08.2016, nefiind numit un alt colaborator pentru îndeplinirea atribuțiilor acestei persoane, corect respingând cererea de repunere în termen a acțiunii.

În conformitate cu pct. 13 lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18.12.2009 cu privire la oficiile teritoriale al Cancelariei de Stat, Șeful Oficiului, în calitatea sa de reprezentant al Guvernului în teritoriu asigură realizarea intereselor naționale pe plan local, care se manifestă prin respectarea actelor legislative, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor Guvernului și a altor acte normative. Pct. 14 alin. a) din hotărârea sus menționată prevede că în activitatea Oficiului, șeful acestuia este responsabil de crearea și asigurarea condițiilor normale de funcționare, perfecționare și instruire profesională continuă a angajaților.

În sensul hotărârii menționate s-a stabilit că Șeful Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, urma să desemneze o persoană responsabilă pentru verificarea legalității deciziilor autorităților administrativ locale, pentru expedierea notificărilor, după caz, și contestarea în termen în instanța de judecată, în cazul în care nu este de acord cu răspunsul primit.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, prima instanță temeinic și legal a respins cererea de repunere în termen de înaintare a acțiunii, precum și acțiunea ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție, ori aflarea unui angajat în concediu nu suspendă activitatea unei instituții publice, administratorul având obligația să organizeze funcționarea calitativă a instituției publice, inclusiv și respectarea termenelor de contestare a actelor administrative.

Colegiul notează că, o astfel de soluție admisă de prima instanță este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având

în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea dreptului la acțiune ar conduce la încălcarea principiului securității.

Soluția Curții de Apel Chișinău privind repunere în termen a acțiunii Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat pentru motivele invocate de reclamant este greșită.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Consiliul comunei Cobusca Veche, de a casa decizia instanței de apel și de a menține hotărârea primei instanțe.

Conform celor expuse, în temeiul art. 445 alin. (1) lit. f), CPC, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Se admite recursul declarat de către Consiliul comunei Cobusca Veche.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2017 și se menține hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 25 mai 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului comunei Cobusca Veche, intervenient accesoriu Batîri Cristina, cu privire la anularea pct. 8 din Decizia Consiliului comunal Cobusca Veche nr. 02/04 din 21 martie 2016 „Cu privire la raportul de activitate al ÎM „Cobusca Veche”.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecători

Iuliana Oprea

Luiza Gafton

Victor Burduh

Maria Gervas